

A sokoldalú és értékes vitában fölmerült s az előterjesztésben foglalt javaslatokkal kapcsolatos kérdésekre az ülés házigazdája, az Intézet XVIII. századi kutató Csoportja részéről *Hopp Lajos* válaszolt röviden, azzal, hogy a hozzászólások írásban beérkező anyagát a történészekkel együtt alaposan tanulmányozni fogják. Úgy látja, hogy a történészek egyetértésével találkozik a XVIII. századi kutató Csoport és Munkaközösség törekvése, ti. a felvilágosodás és a századvég kutatása mellett egy másik, újabb kutatási „csomópont” kiépítése a XVII. és XVIII. század fordulójá körül. Hangsúlyozta, hogy a Rákóczi-szabadságharc és a kuruc emigráció irodalmának kutatása szorosan összefügg a történészek feladataival, a historiográfiai, eszmetörténeti, kultúrtörténeti kutatásokkal, a felvilágosodás előtörténetének feltárásával. Összegezte a legfontosabb elfogadott javaslatokat: 1. Rákóczi Művei kritikai kiadásának megvalósítása és egy távlati kutatási program, ill. szövegkiadási tervjavaslat összeállítása időszerű feladatunkká vált; 2. célszerű a javasolt őszi vitáülés megrendezése; továbbá a Rákóczi-szabadságharc és emigráció újabb kutatási eredményeit tartalmazó tanulmánykötet hazai és nemzetközi együttműködéssel történő elkészítése; 3. egy Országos Rákóczi Emlékbizottság felállítására vonatkozó javaslat továbbítása az illetékes szervekhez.

Az elnöklő *R. Várkonyi Ágnes* igen hasznosnak és eredményesnek mondotta a vitát, mert a hozzászólók nemcsak azt fejtették ki, hogy mivel kívánunk munkahelyük képviselőitében is hozzájárulni az évforduló megünnepléséhez, hanem a kutatási munka jelenlegi nehézségeinek elhárítása és az elakadt vállalkozások befejezése érdekében is biztató „nyilatkozatokat” tettek. Az értekezlet nevében elfogadta a vajai meghívást az őszi ülészakra, amelynek vitaprogramját az irodalomtörténészekkel közösen dolgozzák ki, az elhangzottak szem előtt tartásával. Ha a vitáülés nyomán sikerül a közös munkát előbbrevinni, akkor hozzájárulunk Rákóczi születése 300. évfordulójának méltó megünnepléséhez is.

Esze Judit

A nyomdászat kezdetei és a magyar irodalom

Ülészak a magyar nyomdászat megindulásának 500. évfordulója alkalmából
Kőszeg—Sárvár. 1973. május 3—5.

Vas-megye Tanácsának és a Magyar Tudományos Akadémia I. Osztályának védnöksége alatt, Kőszeg és Sárvár városok Tanácsainak közreműködésével, az MTA Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz-kutató Csoportja, az MTA Könyvtörténeti Munkabizottsága, a Budapesti Tudományegyetem, a Debreceni Tudományegyetem és a Szegedi Tudományegyetem régi magyar irodalomtörténeti tanszéke rendezésében került sor *A nyomdászat kezdetei és a magyar irodalom* c. ülészak megtartására.

Május 3-án délelőtt Kőszegen, a Jurisich-vár lovagtermében *Bán Imre* elnöki megnyitója után *Dr. Gonda György*, a Vas-megyei Tanács elnöke üdvözölte az ülészak résztvevőit, majd *Borsa Gedeon*: A XVI. századi magyarországi könyvtérzés és részmerlege c. előadása hangzott el. *Borsa Gedeon* előadásához *Mezey László*, *Csapodi Csaba*, *V. Kovács Sándor*, *Varjas Béla*, *Hervay Ferenc*, *Klaniczay Tibor* és *Bán Imre* szólt hozzá.

Május 3-án délután, a második ülés alkalmával, *Klaniczay Tibor* elnökletével hangzott el *Botta István*: A reformáció és a nyomdászat Magyarországon c. előadása. *Botta István* előadásához *Benda Kálmán*, *Pirnát Antal*, *Ján Čaplovič* (Pozsony), *Székely György*, *Bori Imre* (Újvidék), *Waclaw Urban* (Varsó) és *Dán Róbert* szólt hozzá.

Május 4-én délelőtt a harmadik ülés keretében, *Mezey László* elnökletével került sor *Varjas Béla*: Heltai Gáspár, a könyvkiadó c. előadására. *Varjas Béla* előadásához *Haiman György*, *Klaniczay Tibor*, *Tolnai Gábor*, *Bán Imre* és *Gyenis Vilmos* szólt hozzá.

Május 5-én került sor a negyedik ülés megrendezésére Sárváron a Nadasdy-vár lovagtermében. *Tolnai Gábor* elnökletével *Tarnóc Márton*: A magyar könyv a XVII. század elején c. előadása hangzott el. Előadásához *Holl Béla*, *Kovács József László*, *Komlószi Tibor*, *Klaniczay Tibor*, *Benda Kálmán*, *Gyenis Vilmos*, *Ján Čaplovič* és *Székely György* szólt hozzá. *Tolnai Gábor* elnöki zárószavában az ülészak eredményességét méltatta.

Az ülészak résztvevői jelen voltak május 5-én Sárváron *Sylvester János* emlékművének felavatásán a Rázkertben. Az emléktábla felavatása alkalmából *Mátrai László* akadémikus mondott ünnepi beszédet.

A tudományos programot május 4-én autóbuzskirándulás egészítette ki Kőszeg—Velem—Ják útvonalon.

(Az ülészakon elhangzott tanulmányokat és hozzászólásokat nem ismertetjük, mert az ülészak teljes anyaga a *Magyar Könyvszemle* 1973. évi 3—4. számában publikálásra kerül.)

K. T.